

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

МАТЕРІАЛИ
студентської наукової конференції

13 травня 2021 рік

Том I

Полтава

Редакційна колегія:

Аранчій В. І., ректор академії, кандидат економічних наук, професор.

Горб О. О., проректор з науково-педагогічної, наукової роботи, професор кафедри екології збалансованого природокористування та захисту довкілля, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Галич О. А., декан факультету економіки та менеджменту, директор Навчально-наукового інституту економіки та бізнесу, професор кафедри інформаційних систем та технологій, кандидат економічних наук, професор.

Дорогань-Писаренко Л. О., декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень, кандидат економічних наук, професор.

Дудніков І. А., декан інженерно-технологічного факультету, професор кафедри галузеве машинобудування, кандидат технічних наук, доцент.

Кулинич С. М., декан факультету ветеринарної медицини, професор кафедри хірургії та акушерства, доктор ветеринарних наук, професор.

Маренич М. М., декан факультету агротехнологій та екології, професор кафедри селекції, насінництва і генетики, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Опара М. М., фахівець відділу з питань інтелектуальної власності, професор кафедри землеробства і агрохімії ім. В. І.Сазанова, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Поліщук А. А., декан факультету технології виробництва та переробки продукції тваринництва, доктор сільськогосподарських наук, професор.

Чайка Т. О., начальник редакційно-видавничого відділу, кандидат економічних наук.

Відповідальність за зміст і редакцію матеріалів несуть автори та наукові керівники.

Матеріали студентської наукової конференції Полтавської державної аграрної академії, 13 травня 2021 р. Том І. – Полтава: РВВ ПДАА, 2021. –231 с.

© Полтавська державна аграрна академія (ПДАА)

Список використаних джерел

1. <https://uk.wikipedia.org/wiki/Карлівка#Історія>.
2. <https://karlivka-mrada.gov.ua/istorichna-dovidka-14-25-36-27-04-2017/>.

СПРАВЕДЛИВІСТЬ У ПОЛІТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ: СУТНІСТЬ І ЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ

*Оби́фіст В. Є.,
здобувач вищої освіти СВО «Бакалавр»
факультету обліку та фінансів*

*Науковий керівник – Ільченко А. М.,
кандидат педагогічних наук, доцент*

Справедливість як етична категорія займає важливу роль у соціально- філософській правовій та політичній діяльності. Питання прав і свобод людини та «справедливості – несправедливості», зауважує З. Сіверс, історично виникли тоді, коли з'явилися проблеми правової організації суспільства для побудови справедливих суспільних відносин [5].

Феномен «справедливості» привертав увагу відомих мислителів ще з часів античності: Платона, Аристотеля, Сократа, Геракліта, Піфагора та інших. Одним із перших, кого зацікавило це питання, був давньогрецький філософ Платон. Усі свої думки щодо держави та місця справедливості у ній філософ висвітлив у власному творі «Держава», в якому пояснював, що держава зобов'язана будувати свою діяльність так, щоб весь лад її громадян був підконтрольний нормам і принципам, які випливають з ідей блага і справедливості. Справедливість у суспільному житті – це такий соціальний пристрій, при якому існує розумний поділ праці між станами, коли кожен може успішно займатися своєю справою при умові суворого й надійного правопорядку [2]. Він вважав, що дотримання принципів справедливості залежить від структури людської душі, що складається з частин: розумної, вольової і почуттєвої, кожній з яких відповідає своя чеснота. Крім того, Платон писав, що справедливість припускає визначену рівність.

Аристотель, під час своїх досліджень про соціальні та природні форми моралі й права, охарактеризував поняття «справедливості» як деяку рівномірність. На відміну від своїх попередників, філософ виділив два основних її види. Перший вид справедливості – зрівняльний – підходить до рівноправних людей з приводу предметів («рівним – за рівне»). Вона відноситься не безпосередньо до людей, а до їх дій, і вимагає рівності (еквівалентності) праці та оплати, цінності речей і їхньої ціни, шкоди та її компенсації. Відношення зрівняльної справедливості потребує участі, по меншій мірі, двох осіб [1]. Другий вид справедливості – розподільча – вимагає пропорційності у відношенні до людей відповідно тому чи іншому критерію («рівне – рівним, нерівне – нерівним», «кож-

ному своє»). Розподільча справедливість потребує участі, по меншій мірі, трьох людей, кожен з яких діє для досягнення однієї мети в рамках організованого суспільства. Один із них, той хто розподіляє, є «начальником» [1]. Філософ вперше виділив:

– політичну справедливість – можливість об'єднання у політичні спільноти й участь в управлінні державою;

– правову справедливість – особливі стосунки між вільними та рівними членами поліса, що включені в дві системи – вертикальну (поліс-громадянин – розподільча справедливість) і горизонтальну (між приватними особами – зрівняльна справедливість) [5, с. 34].

Філософ Сократ доводив, що справедливість тотожна закону. «Що законно, стверджував він, те й справедливо» [2]. Основною метою законів у державі є свобода громадян. Основою справедливості завжди мають бути знання, тому що лише освічені люди можуть надавати перевагу моральним принципам у власній поведінці. Правильні уявлення про значення справедливості у суспільному житті дають можливість людині добродібно ставитися до інших.

З часом проблема справедливості набуває більшого інтересу в епоху Середньовіччя – в період, коли на суспільну свідомість людей почала впливати одна із найбільш поширених світових релігій – християнство, яке перетворило гнучкі ідеали античних філософів на легкозасвоєвані догмати. Релігійні догми одночасно стали й політичними аксіомами, суть яких досить чітко визначив Аврелій Августин. Християнський богослов і філософ писав, що весь рід людський, життя якого від Адама до кінця цього віку є, так би мовити, життям однієї людини і визначається божими законами..., а керують ті, котрі піклуються, як чоловік – жінкою, батьки – дітьми, пани – рабами. Підкоряються ті, про кого дбають, як жінки – чоловікам, діти – батькам, раби – панам [4].

Праці Аврелія Августина і Фоми Аквінського стали основоположними при заснуванні християнських політичних теорій. А. Августин у своїх трактатах «Сповідь» і «Про град божий» поділився думками про значення Бога у житті кожної людини, розвитку держави тощо. Земний правопорядок світських держав, зазначає філософ, піддається впливу злих, демонічних сил. І продовжує, щоб зберегти людей від цього впливу, необхідно соціальне життя освятити ідеями вищої божої справедливості [4]. Фома Аквінський вважав, що політична влада в державі не завжди збігається з приписами Закону Божого, адже люди мають можливість заволодіти владою завдяки омані чи застосуванню сили. Єдиною, що відповідає заповітам Бога, зауважував систематизатор середньовічної схоластики, є церковна влада. Тільки завдяки її намаганням у суспільстві може бути встановлена справедливість, а «Святе Письмо» є важливим критерієм справжньої справедливості [4].

У період Нового часу відомі мислителі, учені, на основі результатів політичної діяльності своїх попередників, сформулювали нові ідеї стосовно ведення політики у державі. Одним з найяскравіших представників даного періоду є Томас Гоббс, який досліджував справедливість у контексті походження держави та механізму становлення політичного організму. У результаті було зробле-

но висновок, що у природному стані немає загальної влади, відповідно, немає і справедливості [3]. У розумінні Томаса Гоббса, «справедливість» – це незмінна свобода людини робити й отримувати усе те, чого вона потребує.

Джон Локк, англійський педагог і філософ, представник емпіризму та лібералізму, доводив, що люди повинні бути вільними. Для нього справедливість означає стан людини, під час якого вона почувається незалежною у своїх діях. На думку Джона Локка, держава створена для забезпечення свободи рівності та безпеки громадян, а закони гарантують дотримання принципів справедливості до кожної особи у процесі політичної діяльності.

Отже, здійснений теоретичний аналіз трьох історико-політичних періодів, показав, що у кожного із його представників сформувалися уявлення про феномен справедливості у процесі управління державою та її громадянами, які тісно пов'язані з конкретними політико-правовими настановами та принципами. Саме тому поняття «справедливості» є складовою політичної діяльності суспільства.

Список використаних джерел

1. Баранова Н. М. *Етика* : навч. посіб. Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2015. 323 с.

2. Данильяк О. Г., Дзьобань О. П., Максимов С. І. *Філософія права* : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / за ред. проф. О. Г. Данильяна. Харків : Право, 2009. 208 с.

3. Добош З. Справедливість у філософсько-правовій думці нового часу, 2016. С. 389–397. URL : <http://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2017/aug/5680/vnulpurn201685562.pdf>.

4. Кирилук Ф. М., Конверський А. Є., Білик В. Ф. *Особливості політичної думки Середньовіччя*. Київ : Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 2004. 697 с.

5. Сіверс З. Ф. Уявлення про справедливість як складова політико-правової свідомості особистості. *Юридична психологія* № 1. 2015. С. 32–42.

АНГЛІЙСЬКА МОВА ЯК ЗАСІБ МІЖНАРОДНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

*Панов Є. М.,
здобувач вищої освіти СВО «Бакалавр»
Навчально-наукового інституту економіки,
управління, права та інформаційних технологій*

*Науковий керівник – Красота О. Г.,
кандидат економічних наук, доцент*

Сучасна доба світового розвитку характеризується надзвичайною активізацією інтеграційних процесів в усіх сферах міжнародної взаємодії. Мови міжнародного спілкування дають можливість людям з різних країн розуміти один одного, виконувати спільні завдання, ділитися знаннями. Зокрема англійська мо-